

**Soluționarea contestațiilor
formulate la testul grilă din cadrul probei scrise
a examenului de Licență sesiunea 27 iunie 2016**

Analizând contestațiile depuse, comisia a hotărât următoarele:

1. Drept civil - Partea generală

1.1. Cu referire la întrebarea nr. 4 din testul 1 (nr. 6 în testul nr. 2, nr. 6 în testul nr. 3 și nr. 5 în testul nr. 4):

Contestatorii au invocat faptul că întrebarea *nu se încadrează în tematica stabilită* pentru examenul de licență.

Comisia a decis **respingerea contestației**, motivat de următoarele:

Întrebarea se încadrează în tematica indicată, în secțiunea referitoare la nulitatea actului juridic civil, respectiv:

- la *clasificarea nulității* actului juridic civil, în funcție de natura intereselor ocrotite prin dispoziția legală încălcată, nulitatea poate fi absolută sau relativă, unde la nulitatea absolută - art. 1247 alin. (1) C. civ., în lucrarea dnei prof. Carmen Tamara Ungureanu, „Drept civil. Partea generală. Persoanele”, Ed. A 2-a, Ed. Hamangiu, București, 2013, p. 203, se indică drept exemplu de nulitate absolută actul încheiat cu nerespectarea formei solemne - art. 1242 alin. (1) C. civ.

- la *cauzele nulității* actului juridic civil : art. 1250-1251 C. civ., se face referire la motive indicate sau deduse din lege , nu din voința părților, iar în lucrarea dnei prof. Carmen Tamara Ungureanu, „Drept civil. Partea generală. Persoanele”, Ed. A 2-a, Ed. Hamangiu, București, 2013, p. 210, se indică drept cauză de nulitate absolută nerespectarea formei cerute la încheierea actului juridic ca o condiție de validitate, pe când nerespectarea formei convenite de părți nu duce la invalidarea actului , conform 1242 alin. (2) C. civ.

1.2. Cu referire la întrebarea nr. 12 din testul 1 (nr. 8 în testul nr. 2, nr. 10 în testul nr. 3 și nr. 8 în testul nr. 4):

Contestatorii au invocat faptul că întrebarea este *greșită, deoarece ar fi corectă nu doar varianta de la punctul a), cât și cea de la pct. b)*.

Comisia a decis **respingerea contestației**, motivat de următoarele:

La varianta de la punctul b) se menționează că: termenul de 30 de zile pentru repunerea în termenul de prescripție extinctivă „se calculează din ziua în care titularul dreptului la acțiune a cunoscut sau trebuia să cunoască motivele care au justificat depășirea termenului de prescripție”, pe când formularea corectă indicată de textul de lege aplicabil – art. 2522 alin. (2) C. civ. stabilește faptul că termenul curge „din ziua în care partea (...) a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care au justificat depășirea termenului de prescripție”. Neindicarea în formularea grilei a cuvântului încetarea face ca varianta să fie greșită, deoarece titularul dreptului la acțiune nu poate formula cererea de chemare în judecată decât după ce motivele de împiedicare au încetat. De altfel, această soluție reiese și din explicațiile menționate la pg. 291 din cursul dnei prof. Carmen Tamara Ungureanu, „Drept civil. Partea generală. Persoanele”, Ed. A 2-a, Ed. Hamangiu, București, 2013.

2. Drept civil - Succesiuni

2.1. Cu referire la întrebarea nr. 34 din testul 1 (nr. 37 în testul nr. 2, nr. 34 în testul nr. 3 și nr. 34 în testul nr. 4):

Comisia a decis **respingerea contestației**, motivat de următoarele:

a) În legătură cu formularea enunțului grilei:

- enunțul face trimitere la un rezultat posibil al aplicării regulilor devoluțiunii legale, atunci când la moștenirea unei persoane vin o serie de moștenitori, adică au constatată deja această calitate; este exemplificat un caz concret; nu poate fi confundată această ipoteză cu aplicarea regulilor moștenirii testamentare fiindcă atunci unii dintre moștenitori nu s-ar mai fi identificat prin legătura de rudenie (fiu, frate etc.), ci prin calitatea de legatar și este exclusă în acest caz incidența dublei calități de moștenitor legal și de legatar – aceste ipoteze nu sunt posibile fiindcă exced materiei incluse la examen și, în plus, nu este menționat în enunț vreun testament făcut de *de cuius*;

- enunțul nu este incomplet fiindcă trimite la un rezultat al aplicării regulilor moștenirii legale; deci, *enunțul nu trebuia să prevadă că toți cei menționați au capacitate succesorală, au vocație succesorală, au acceptat succesiunea în termen, unii vin prin reprezentare iar unii au fost exheredați*; enunțul constată o situație de aplicare a regulilor devoluțiunii legale;

- enunțul implică găsirea de către candidat a situației care permite venirea la moștenire a tuturor acestor moștenitori; este cazul prevăzut de art. 964 alin. 2 C. civ., excepție de la principiul priorității clasei de moștenitori; textul este clar în tematica pentru examen; este singurul caz posibil.

b) În legătură cu răspunsul corect:

- în cazurile prevăzute la literele *a* și *b* se afirmă că ipoteza din enunț **nu este posibilă; situația este perfect posibilă** în condițiile excepției prevăzute de art. 964 alin. 2 C. civ.;

- ambele contestații indică punctul *c* ca fiind corect; aceasta este, în mod clar, alt element care demonstrează, de o manieră indirectă, că situația este posibilă și prevăzută de alt articol din tematică art. 972 alin. 2 C. civ.; acest aspect atestă, în plus, că ambele contestații nu înțeleg că în cazul incidenței moștenirii testamentare nu am mai discuta despre concurs cu două clase, ci cu o singură clasă de moștenitori, fiindcă ceilalți s-ar legitima prin calitatea de legatari și deci, soțul supraviețuitor nu ar mai veni în concurs cu două clase de moștenitori

– în legătură cu afirmația că răspunsul de la lit. *c* ar fi greșit fiindcă soțul ar avea calitatea de legatar adăugă la enunț o ipoteză aflată în afara tematicii de examen și, de altfel, imposibil de dedus din enunțul grilei.

2.2. Cu referire la întrebarea nr. 37 din testul 1 (nr. 38 în testul nr. 2, nr. 35 în testul nr. 3 și nr. 33 în testul nr. 4):

Comisia a decis **respingerea contestației**, motivat de următoarele:

În enunțul variantei de răspuns de la lit. a, "concursul cu toate clasele" nu implică automat și ideea de simultaneitate, lipsind expresia „în același timp”. Restul răspunsurilor sunt evident greșite: la lit. b cota este de 1/2, la lit. c este sezinar.

3. Drept procesual civil

3.1. Cu referire la întrebarea nr. 39 (varianta test 1), grila 41 (varianta test 2), grila 39 (varianta test 3), grila 43 (varianta test 4):

Comisia a decis respingerea contestațiilor, având în vedere că întrebarea se încadrează în tematică – sancțiunea încălcării condițiilor de exercitare a acțiunii civile (art. 40 C. proc. civ.)

3.2. Cu referire la întrebarea nr. 40 (varianta test 1), grila 40 (varianta test 2), grila 43 (varianta test 3), grila 40 (varianta test 4):

Comisia a decis admiterea contestațiilor, având în vedere că întrebarea nu se încadrează în tematică (reprezentarea părților face parte din capitolul Participanții la procesul civil).

3.3. Cu referire la întrebarea nr. 42 (varianta test 1), grila 42 (varianta test 2), grila 40 (varianta test 3), grila 42 (varianta test 4):

Comisia a decis admiterea contestațiilor, având în vedere că întrebarea nu se încadrează în tematică (arătarea titularului dreptului face parte din capitolul Participanții la procesul civil).

3.4. Cu referire la întrebarea nr. 43 (varianta test 1), grila 39 (varianta test 2), grila 42 (varianta test 3), grila 44 (varianta test 4):

Comisia a decis respingerea contestațiilor, având în vedere că întrebarea se încadrează în tematică – realizarea drepturilor afectate de un termen (art. 34 C. proc. civ.)

3.5. Cu referire la întrebarea nr. 43 (varianta test 1), grila 39 (varianta test 2), grila 42 (varianta test 3), grila 44 (varianta test 4):

Comisia a decis respingerea contestațiilor, având în vedere că varianta b) este greșită, fiind incompletă (procurorul poate promova acțiunea civilă numai în situațiile prevăzute de lege).

3.6. Cu referire la întrebarea nr. 45 (varianta test 1), grila 50 (varianta test 2), grila 47 (varianta test 3), grila 47 (varianta test 4):

Comisia a decis admiterea contestațiilor, având în vedere că întrebarea nu se încadrează în tematică.

3.7. Cu referire la întrebarea nr. 49 (varianta test 1), grila 48 (varianta test 2), grila 48 (varianta test 3), grila 48 (varianta test 4):

Comisia a decis respingerea contestațiilor, având în vedere că momentul la care instanța a rămas în pronunțare este acela al închiderii dezbaterilor, iar în minută se consemnează soluția cu privire la chestiunile asupra cărora au avut loc dezbaterile. Ținând cont de sensul cuvintelor în limba română, varianta a) este corectă.

3.8. Cu referire la întrebarea nr. 50 (varianta test 1), grila 45 (varianta test 2), grila 45 (varianta test 3), grila 49 (varianta test 4):

Comisia a decis respingerea contestațiilor, având în vedere că, ținând cont de sensul cuvintelor în limba română, sintagma „primul termen la care părțile sunt legal citate” are un sens diferit de „primul termen la care acesta (adică reclamantul) este legal citat” (art. 204 alin. 1 teza I C. proc. civ.).

4. Drept penal – partea generală.

Cu referire la întrebarea nr. 68 din testul 1 (nr. 65 în testul nr. 2, nr. 64 în testul nr. 3 și nr. 62 în testul nr. 4):

Comisia a decis **respingerea contestației**, motivat de următoarele:

Varianta a) (varianta corectă) stipulează expres cadrul de referință, privitor la prescripția executării pedepsei în cazul *persoanei fizice*, iar nu și cu privire la situația persoanei juridice (de altfel, materia privitoare la persoana juridică, inclusiv art. 149 C. pen., excede tematicii comunicate).

Varianta b) - este incorectă pentru că prescripția executării pedepsei produce exclusiv un efect de *înlăturare totală* (nicidecum de *înlăturare parțială*) a pedepsei care mai este de executat, indiferent dacă aceasta este pedeapsa integrală pronunțată de instanță, sau doar un rest rămas de executat din aceasta (de ex., ca efect al unei grațieri parțiale etc.), aspect irelevant în ipoteza de lucru dată.

5. Drept penal – partea specială.

5.1. Cu referire la întrebarea nr. 70 din testul 1 (nr. 74 în testul nr. 2, nr. 72 în testul nr. 3 și nr. 69 în testul nr. 4):

Comisia a decis **respingerea contestației**, motivat de următoarele:

Varianta b) (varianta corectă) – a se corobora art. 190 C. pen. cu art. 33 alin. 1 C. pen. (*Tentativa se pedepsește numai când legea prevede în mod expres aceasta*).

Varianta a) (variantă incorectă) – incriminând separat această formă atenuată a omorului, fără a dispune expres pedepsibilitatea tentativei în cazul său, legiuitorul a urmărit tocmai să creeze o deosebire, în materie, față de situația tentativei la infracțiunea de omor în formă de bază, respectiv în formă calificată (de altfel, raționamentul invocat în contestație, cum că ar urma să se reîncadreze tentativa de ucidere la cererea victimei, ca o tentativă de omor calificat, ar implica, în mod inadmisibil, sancționarea acestei fapte tentate între limite superioare de pedeapsă celor incidente în ipoteza consumării faptei). A se vedea și doctrina indicată (de ex.: G. Antoniu, T. Toader – coordonatori – *et. al.*, *Explicațiile noului Cod penal*, vol. III, p. 34, 52).

5.2. Cu referire la întrebarea nr. 73 din testul 1 (nr. 71 în testul nr. 2, nr. 69 în testul nr. 3 și nr. 72 în testul nr. 4):

Comisia a decis **respingerea contestației**, motivat de următoarele:

Varianta a) (varianta incorectă) – referirea legală expresă din actualul Cod penal, art. 194 alin. 1 lit. c) – spre deosebire de reglementarea anterioară – nu mai vizează *sluțirea*, ci producerea unui *prejudiciu estetic grav și permanent* (a se vedea și doctrina indicată, de ex.: G. Antoniu, T. Toader – coordonatori – *et. al.*, *Explicațiile noului Cod penal*, vol. III, p. 71). Nu se poate susține, în nici un caz, că *sluțirea* ar implica, întotdeauna, punerea în primejdie a vieții persoanei, cum a invocat contestatarul.

Varianta c) (varianta corectă) – a se vedea expres textul legal, art. 194 alin. 1 lit. e C. pen. Cum regula evaluării stipula că doar o singură variantă urma a fi apreciată drept corectă, reiese cu evidență că opțiunea trebuia făcută pentru formularea strict corespunzătoare exprimării legiuitorului.

5.3. Cu referire la întrebarea nr. 74 din testul 1 (nr. 76 în testul nr. 2, nr. 77 în testul nr. 3 și nr. 76 în testul nr. 4):

Comisia a decis **respingerea contestației**, motivat de următoarele:

Varianta c) (varianta corectă) – a se vedea art. 220 alin. 3 lit. a) C. pen. care dispune expres reținerea unei forme agravate a infracțiunii dacă *minorul este membru de familie al majorului*. Nu se poate susține că ipoteza de lucru a grilei nu se încadrează în dispoziția legală în cauză.

5.4. Cu referire la întrebarea nr. 78 din testul 1 (nr. 84 în testul nr. 2, nr. 83 în testul nr. 3 și nr. 78 în testul nr. 4):

Comisia a decis **respingerea contestației**, motivat de următoarele:

Varianta a) (varianta corectă) – a se vedea art. 378 alin. 1 C. pen. Nu se poate susține că ipoteza de lucru a grilei nu se încadrează în dispoziția legală în cauză, de vreme ce aceasta constituie forma tipică (de bază) a infracțiunii. De altfel, în lipsa unei indicații exprese în sens contrar prin ipoteza de lucru, raportarea generică la elementele constitutive ale unei infracțiuni se face la forma tip (de bază) a acesteia.

5.5. Cu referire la întrebarea nr. 79 din testul 1 (nr. 81 în testul nr. 2, nr. 82 în testul nr. 3 și nr. 84 în testul nr. 4):

Comisia a decis **respingerea contestației**, motivat de următoarele:

Varianta c) (varianta incorectă) – a se vedea dispoziția art. 268 alin. 2 C. pen. (...*în scopul de a dovedi existența unei fapte prevăzute de legea penală ori ...*), unde referirea expresă este la conceptul de *faptă prevăzută de legea penală*, iar nu la acela de *infracțiune*, așa cum specifică varianta incorectă în cauză a grilei.

5.6. Cu referire la întrebarea nr. 80 din testul 1 (nr. 82 în testul nr. 2, nr. 80 în testul nr. 3 și nr. 83 în testul nr. 4):

Comisia a decis **respingerea contestației**, motivat de următoarele:

Varianta c) (varianta incorectă) – referirea legală expresă din actualul Cod penal, art. 289 alin. 1 – spre deosebire de reglementarea anterioară – incriminează doar *pretinderea, primirea ori acceptarea promisiunii*, legiuitorul renunțând expres la fosta modalitate omisivă constând în *nerespingerea promisiunii*. Astfel, pentru caracterizarea incriminării drept comisivă sau omisivă trebuie avute în vedere modalitățile normative reglementate expres, iar nu și eventualele modalități faptice posibile de comitere concretă a infracțiunii.

5.7. Cu referire la întrebarea nr. 82 din testul 1 (nr. 80 în testul nr. 2, nr. 79 în testul nr. 3 și nr. 80 în testul nr. 4):

Comisia a decis **respingerea contestației**, motivat de următoarele:

Varianta b) (varianta corectă) - în lipsa unei indicații exprese în sens contrar prin ipoteza de lucru, raportarea generică la elementele constitutive ale unei infracțiuni se face la forma tip (de bază) a acesteia – în acest caz, art. 295 C. pen. impune un subiect activ calificat (*funcționar public administrator sau gestionar al bunurilor însușite, folosite sau traficate*). A se vedea și Decizia nr. 603/2015 a Curții Constituționale a României, publicată în M. Of. nr. 845/2015 (pentru identitate de rațiune).

Varianta c) (varianta incorectă) – legea nu utilizează nicio formulare de natură a restrânge doar la intenție directă vinovăția solicitată pentru reținerea acestei infracțiuni (a se vedea și doctrina indicată, de ex.: G. Antoniu, T. Toader – coordonatori – *et. al., Explicațiile noului Cod penal*, vol. IV, p. 313, unde se precizează expres: *Nu este însă exclusă posibilitatea comiterii infracțiunii și cu intenție indirectă.*)

5.8. Cu referire la întrebarea nr. 83 din testul 1 (nr. 83 în testul nr. 2, nr. 84 în testul nr. 3 și nr. 81 în testul nr. 4):

Comisia a decis **respingerea contestației**, motivat de următoarele:

Varianta b) (varianta corectă) – vătămarea corporală nu se absoarbe în conținutul constitutiv tip (de bază) al infracțiunii de tortură (implicit, **varianta a** este incorectă) – a se vedea prevederea expresă din art. 282 alin. 2 C. pen. (formă agravată).

6. Drept procesual penal

6.1. Cu referire la întrebarea nr. 88 din testul 1 (nr. 92 în testul nr. 2, nr. 87 în testul nr. 3 și nr. 86 în testul nr. 4):

Comisia a decis **respingerea contestației**, motivat de următoarele:

Câtă vreme dispozițiile art. 269 alin. (4) C.proc.pen. – referitoare la prorogarea legală de termen până la sfârșitul următoarei prime zile lucrătoare atunci când termenul se împlinește într-o zi nelucrătoare - folosesc sintagma *ultima zi a unui termen* – apare evident că acest text se aplică doar acelor termene care, ca și durată, sunt egale sau superioare unității de timp zi. Așadar, textul vizează exclusiv termenele stabilite pe zile, luni sau ani, *singurele* termene care pot avea o *ultimă zi* a termenului. Termenul pe ore ar putea avea o *ultimă oră* a termenului, nicidecum o *ultimă zi* a unui astfel de termen. În același sens se explică și faptul că, în caz de prorogare, termenul se prelungește până la *sfârșitul primei zile* lucrătoare ce urmează zilei nelucrătoare.

6.2. Cu referire la întrebarea nr. 96 din testul 1 (nr. 94 în testul nr. 2, nr. 96 în testul nr. 3 și nr. 99 în testul nr. 4):

Comisia a decis **respingerea contestației**, motivat de următoarele:

În contestație se afirmă că, în interpretarea proprie (fără indicarea vreunui autor/lucrări dintre cele indicate în bibliografie care să susțină un punct de vedere similar), din textul art. 334 alin. (2) C.proc.pen. s-ar desprinde ideea că redeschiderea urmăririi penale în caz de restituire bazat pe neregularitățile actului de sesizare s-ar dispune nu doar atunci când ar fi necesare efectuarea unor acte de urmărire penală pentru remedierea neregularităților, ci și în alte cazuri, neindicate însă.

Interpretarea oferită în motivarea contestației nu poate fi primită, tocmai interpretarea sistematică a textelor art. 334 și 335 C.proc.pen. permițând concluzia oferită prin desemnarea ca și corectă a variantei b). Folosirea sintagmei *numai* în text, în mod evident nu vizează sfera persoanelor ce pot dispune redeschiderea (în speță procurorul ierarhic superior), ci cazurile în care se poate dispune redeschiderea.

În plus, procedura de redeschidere prevăzută de art. 334 alin. (2) C.proc.pen. are caracter derogatoriu de la procedura de reluare a urmăririi penale după finalizarea urmăririi penale (prin soluție de clasare, renunțare la urmărirea penală sau trimitere în judecată) în sensul că este singura astfel de procedura ce nu este supusă aprecierii judecătorului de cameră preliminară, toate celelalte soluții impunând obligatoriu o astfel de confirmare.

Or, prin natura sa specială, derogatorie, această procedură de reluare nu poate fi extinsă și altor situații prin analogie. Invocarea drept suport a dispozițiilor

art. 334 alin. (1) C.proc.pen este lipsită de relevanță, acest alineat făcând trimitere la un alt caz de restituire (346 alin.3 lit.b C.proc.pen. – urmare a excluderii tuturor probelor).

În cazurile în care contestațiile au fost admise, întrebările vizate sunt anulate și punctajul aferent este acordat din oficiu tuturor candidaților.

COMISIA DE ANALIZĂ ȘI SOLUȚIONARE A CONTESTAȚIILOR:

Președinte:

Lect. dr. Septimiu Panainte

Membri:

Conf. dr. Ioana-Maria Costea

Lect. dr. Nicolae-Horia Țiț

Asist. dr. Mihai Dunea

Asist. dr. Luiza Cristina Gavrilescu

